

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ROAD2FREEDOM

Το 3ο Ενημερωτικό Δελτίο του έργου Road2Freedom είναι αφιερωμένο στις Ομαδικές Συζητήσεις Εστίασης και στις Συνεντεύξεις που οργανώθηκαν για την εξαγωγή ποιοτικών συμπερασμάτων από την έρευνα που διεξήχθη κατά την διάρκεια υλοποίησης του έργου καθώς και στο πρόγραμμα κατάρτισης που δημιουργήθηκε με τίτλο “Ηγεσία και Έλεγχος Ζωής”. Το πρόγραμμα κατάρτισης απευθύνεται σε άτομα που εργάζονται ή ενδιαφέρονται να εργαστούν με κρατούμενους και πρώην κρατούμενους. Στόχος είναι η παροχή εργαλείων και μεθόδων ενδυνάμωσης και υποστήριξης στους κρατούμενους και πρώην κρατούμενους κατά την κοινωνική τους επανένταξη, καθώς και την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινωνία, μετά την αποφυλάκισή τους.

Ο εταίρος από την Νορβηγία μοιράστηκε βέλτιστες πρακτικές από την εκπαίδευση “Ηγεσία και έλεγχος ζωής”, κατά την διάρκεια της εκπαίδευσης εκπαιδευτών στην Ισλανδία, βάσει του προγράμματος σπουδών που αναπτύχθηκε. Όλοι οι εταίροι του έργου οργάνωσαν πιλοτικά προγράμματα κατάρτισης στις χώρες τους τα οποία απευθύνονταν σε κρατούμενους και πρώην κρατούμενους. Το πρόγραμμα Road to Freedom οριστικοποιήθηκε και μετασχηματίστηκε και είναι διαθέσιμο σε όλους όσους εργάζονται ή ενδιαφέρονται να εργαστούν με την συγκεκριμένη ομάδα-στόχο.

Πιλοτική Εφαρμογή της Εκπαίδευσης στην Ισλανδία

12 συμμετέχοντες ολοκλήρωσαν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Ρέικιαβικ τον Φεβρουάριο του 2024.

Η εκπαίδευση είχε σημαντική επίδραση στους κρατούμενους, ενισχύοντας την αίσθηση ελπίδας και σκοπού. Ήταν σε θέση να συζητήσουν για τα συναισθήματά τους και τις φιλοδοξίες τους, να τολμήσουν να ονειρευτούν και να οριοθετήσουν πώς να επιδιώξουν να πραγματοποιήσουν τους στόχους τους στο μέλλον.

Συγκεκριμένα, ένας εκπαιδευόμενος, μοιράστηκε πως σκοπεύει να γίνει εκπαιδευτής, ενώ οι υπόλοιποι συμμετέχουν ενεργά σε ομαδικές δραστηριότητες εντός του σωφρονιστικού καταστήματος. Οι συντριπτικά θετικές αξιολογήσεις ανέδειξαν τη σπουδαιότητα επανάληψης του προγράμματος.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ηγεσία και Έλεγχος Ζωής» βασίζεται στο βραβευμένο στη Νορβηγία μεθοδολογικό πρόγραμμα ηγεσίας και αυτοβελτίωσης, εμπειρίες που αποκόμισαν οι συνεργαζόμενοι φορείς κατά πιλοτική εφαρμογή των προγραμμάτων τους, καθώς και στην ανάλυση της κατάστασης στα σωφρονιστικά καταστήματα σε κάθε χώρα-εταίρο. Το πρόγραμμα αυτό ορίζει τις βάσεις, τη διαθέσιμη υποστήριξη και την κατάρτιση για την ομάδα-στόχο, εντοπίζει τα κενά στο υπάρχον θεσμικό πλαίσιο και εξετάζει τον τρόπο που τα αποτελέσματα του έργου μπορούν να συμβάλουν και να δώσουν αξία στους υπάρχοντες πόρους και την υποστήριξη.

**ROAD TO
FREEDOM**

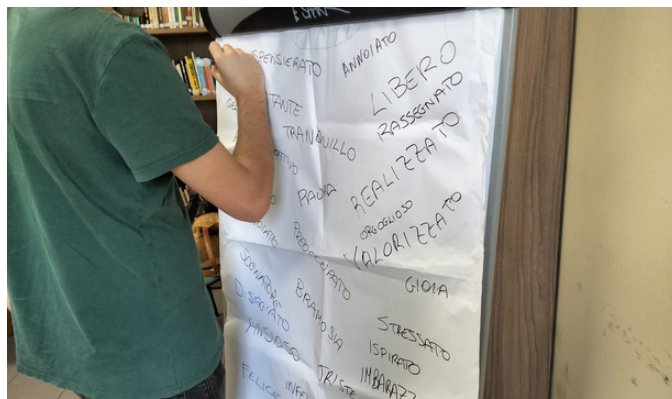
Υλοποίηση πιλοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην Ισλανδία, Ιταλία, Αυστρία, Κύπρο και Ελλάδα.

Πιλοτική Εφαρμογή της Εκπαίδευσης στην Κύπρο

Το πιλοτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης του προγράμματος «Ηγεσία και Έλεγχος Ζωής» στην Κύπρο διοργανώθηκε με μια ομάδα 11 πρώην κρατουμένων και είχε πολύ θετικά αποτελέσματα. Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, οι συμμετέχοντες απέκτησαν τα απαραίτητα εφόδια για την προσωπική τους ενδυνάμωση και αυτο-ηγεσία. Εκπαιδεύτηκαν στον καθορισμό στόχων και στην επίτευξη των επιθυμιών τους, χαράσσοντας μια ανοδική πορεία προς την ευημερία καλλιεργώντας μια αίσθηση ελπίδας και σκοπού. Παράλληλα, είχαν την ευκαιρία να μοιραστούν απόψεις, ιδέες και γνώμες, καθώς και να ανταλλάξουν ιστορίες, ενισχύοντας την ομαδικότητα και τη θετική δυναμική της ομάδας. Ήταν μια εκπληκτική και πραγματικά παραγωγική εμπειρία για όλους τους εκπαιδευτές και τους συμμετέχοντες.

Πιλοτική Εφαρμογή της Εκπαίδευσης στην Ελλάδα

Το πιλοτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης του προγράμματος «Ηγεσία και Έλεγχος Ζωής» στην Ελλάδα, είχε αξιοσημείωτα αποτελέσματα. Συνολικά δώδεκα (12) συμμετέχοντες ολοκλήρωσαν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Σωφρονιστικό Κατάστημα του Μαλανδρινού. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είχε βαθύτατο αντίκτυπο στους κρατούμενους, καλλιεργώντας μια αίσθηση ελπίδας και σκοπού. Ένωσαν παρακινημένοι να σχεδιάσουν τα βήματα για να πετύχουν στην ζωή, μετά την αποφυλάκιση. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, συλλέχθηκαν πολύτιμα δεδομένα, με όλους τους συμμετέχοντες να δείχνουν μεγάλο ενθουσιασμό για το πρόγραμμα. Τα συντριπτικά θετικά σχόλια υπογράμμισαν μια έντονη επιθυμία για την επανάληψη του προγράμματος!

Πιλοτική Εφαρμογή της Εκπαίδευσης στην Αυστρία

Ο οργανισμός Südwind υλοποίησε το πρόγραμμα "Ηγεσία και Έλεγχος Ζωής" με μια ομάδα 10 ατόμων στη Βιέννη. Η ομάδα απαρτιζόταν από άτομα με ψυχικές ασθένειες, τα οποία αυτή τη στιγμή εκτίουν την ποινή τους με αναστολή σε εποπτευόμενους χώρους διαμονής. Λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες της ομάδας-στόχου, δόθηκε μεγάλη έμφαση στις σχέσεις - προκειμένου να υποστηριχθούν οι συμμετέχοντες στα όνειρα και τις δυνατότητές τους. Οι εκπαιδευτές και οι συμμετέχοντες βίωσαν πολλές μαγικές στιγμές κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών συνεδριών, συμπεριλαμβανομένων των πολλών προσωπικών προβληματισμών των συμμετεχόντων για τον εαυτό τους και τις δυνατότητές τους.

Πιλοτική Εφαρμογή της Εκπαίδευσης στην Ιταλία

Στην Σικελία, στο Παλέρμο, πραγματοποιήθηκε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα “Ηγεσία και Έλεγχος Ζωής”, με τη συμμετοχή τριών διαφορετικών ομάδων: μια ομάδα νεαρών ενηλίκων σε σωφρονιστικό κατάστημα, μια ομάδα νεαρών ενηλίκων υπό επιτήρηση και μια ομάδα νεαρών και ενηλίκων σε κέντρο αποκατάστασης το οποίο φιλοξενεί άτομα με ποινικό παρελθόν. Κατά τη διάρκεια των συνεδριών, οι συμμετέχοντες καθοδηγήθηκαν σε μια πορεία προς μεγαλύτερη αυτογνωσία και εμπιστοσύνη στις δικές τους δυνατότητες. Αυτές οι δραστηριότητες ηγεσίας και αυτοκυριαρχίας φάνηκαν σαν μια διαφορετική ευκαιρία από αυτές που συνήθως προσφέρουν τα συγκεκριμένα περιβάλλοντα και έγιναν δεκτές με μεγάλο ενθουσιασμό από τους συμμετέχοντες.

Ομάδες Εστίασης και Συνεντεύξεις στην Ισλανδία

Στην Ισλανδία, στην ομάδα εστίασης συμμετείχαν 8 ενδιαφερόμενοι φορείς, συμπεριλαμβανομένων 3 πρώην κρατούμενων, 3 επαγγελματιών και 2 ενδιαφερομένων φορέων από τον χώρο της ποινικής δικαιοσύνης. Όλοι συμφώνησαν ότι το σωφρονιστικό σύστημα οφείλει να μετατοπίσει την εστίασή του από την τιμωρία στην επανένταξη, προκειμένου να συμβάλει αποτελεσματικά στη μείωση των ποσοστών υποτροπής.

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 6 συνεντεύξεις με κρατούμενους, πρώην κρατούμενους και έναν σύμβουλο από κέντρο υποστήριξης πρώην κρατούμενων, εστιάζοντας στις ανάγκες και τις υπηρεσίες εκπαίδευσης και υποστήριξης. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι ενώ τα σωφρονιστικά καταστήματα προσέφεραν περιορισμένη πρόσβαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, υπήρχε έλλειψη πρακτικής επαγγελματικής κατάρτισης καθώς και υποστήριξης για την ένταξη στην απασχόληση και την κοινότητα.

Οι ερωτηθέντες τόνισαν τη σημασία της περίθαλψης, της συναισθηματικής οικογενειακής και κοινωνικής υποστήριξης τόσο από ομότιμους όσο και από επαγγελματίες, καθώς και της πρακτικής βοήθειας σε σχέση με οικονομικά ζητήματα και την επανένταξη στην κοινωνία.

Ομάδες Εστίασης και Συνεντεύξεις στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, πραγματοποιήθηκε συζήτηση ομάδας εστίασης, στην οποία συμμετείχαν έξι (6) ενδιαφερόμενοι φορείς από το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης. Στους συμμετέχοντες αυτούς περιλαμβάνονταν ο διευθυντής σωφρονιστικού καταστήματος, δύο εκπαιδευτές ενηλίκων, ένας δικηγόρος, ένας εκπρόσωπος μη κερδοσκοπικής οργάνωσης και ο διευθυντής ενός «Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας» εντός σωφρονιστικού καταστήματος.

Μια βασική σύσταση που προέκυψε ήταν η ανάγκη για προγράμματα που αποσκοπούν στη μείωση των ποσοστών υποτροπής. Επιπλέον, οι συνεντεύξεις με τρεις πρώην κρατούμενους παρείχαν μια νέα οπτική για τις ανάγκες εντός του ελληνικού σωφρονιστικού συστήματος και τις δυνατότητες βελτίωσής του. Αναδείχθηκε η σημασία παροχής ευκαιριών συμμετοχής σε σεμινάρια, δραστηριότητες, εκπαιδεύσεις και προγράμματα κατάρτισης. Επιπλέον, η παροχή ψυχολογικής υποστήριξης καθ' όλη τη διάρκεια της κράτησης και μετά την αποφυλάκιση αποκαλύφθηκε ως ουσιαστικό στοιχείο για κάθε προσπάθεια επανένταξης.

Τελικά, πρέπει να εστιάσουμε στην ενδυνάμωση των ατόμων και τον εφοδιασμό τους με τα απαραίτητα εργαλεία για την προσωπική τους ανάπτυξη.

Ομάδες Εστίασης και Συνεντεύξεις στην Αυστρία

Ο οργανισμός Südwind διεξήγαγε συνεντεύξεις εστίασης με συνολικά 10 εμπειρογνώμονες. Παράλληλα, πραγματοποίησε επίσης ατομικές συνεντεύξεις με 3 πρώην κρατούμενους.

Οι επαγγελματίες που εργάζονται εντός των σωφρονιστικών καταστημάτων τόνισαν τη σημασία της μετα-σωφρονιστικής πολιτικής και της συμβουλευτικής υποστήριξης για την εύρεση εργασίας καθώς και καθοδήγησης για την ορθή επανένταξη στην κοινωνία.

Παράλληλα, αναδείχθηκε η σημασία του κίνητρου για εργασία και δια βίου μάθηση, καθώς και μια δομημένη καθημερινή ρουτίνα με τακτικές ώρες για κατάρτιση και εργασία.

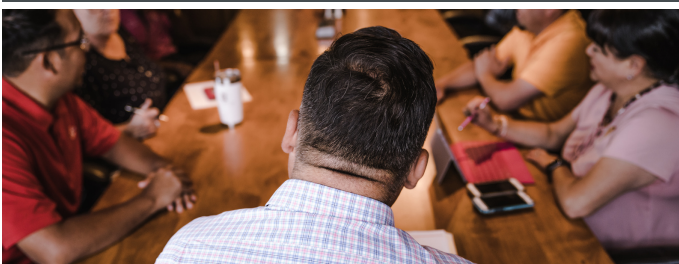
Ομάδες Εστίασης και Συνεντεύξεις στην Κύπρο

Ο οργανισμός Social Policy and Action πραγματοποίησε συζήτηση ομάδας εστίασης με 6 ειδικούς, από τον χώρο της κυβέρνησης, ιδιωτικούς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών, 2 ατομικές συνεντεύξεις με ειδικούς και 1 συνέντευξη με πρώην κρατούμενο. Οι συστάσεις περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα εξής:

- 1) Ανάγκη οργανωμένου προγράμματος κοινωνικής επανένταξης, το οποίο θα ξεκινά στις σωφρονιστικές εγκαταστάσεις, παρέχοντας καθοδήγηση και υποστήριξη πριν και μετά την αποφυλάκιση τους. Οι κρατούμενοι είναι πιο δεκτικοί σε προτεινόμενες εκπαιδευτικές και άλλες υπηρεσίες εντός των σωφρονιστικών καταστημάτων.
- 2) Ανάγκη παραγωγικής και στενής συνεργασίας μεταξύ της Διοίκησης των Σωφρονιστικών Καταστημάτων, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Πρόνοιας, εμπειρογνομώνων και επαγγελματιών. Είναι αναγκαία η ανάπτυξη πολιτικής, πρωτοκόλλου και διαδικασίας κοινωνικής επανένταξης για την παροχή πιο αποτελεσματικής και μακροπρόθεσμης υποστήριξης.
- 3) Ανάγκη δημιουργίας περισσότερων Κέντρων Θεραπείας και Ξενώνων Φιλοξενίας που να περιλαμβάνουν υπηρεσίες υποστήριξης για την κάλυψη των αναγκών των κρατουμένων και των πρώην κρατουμένων.
- 4) Ανάγκη ευελιξίας προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στα σωφρονιστικά καταστήματα.

Ομάδες Εστίασης και Συνεντεύξεις στην Ιταλία

Οι ομάδες εστίασης πραγματοποιήθηκαν με 6 κοινωνικούς λειτουργούς που εργάζονται στον χώρο της σωφρονιστικής πολιτικής. Στη συνέχεια, διεξήχθησαν συνεντεύξεις με κρατούμενους και πρώην κρατούμενους. Και οι δύο ομάδες τόνισαν την ανάγκη για περισσότερα προγράμματα κατάρτισης, δραστηριοτήτων που εστιάζουν στις συναισθηματικές και κοινωνικές ανάγκες, όπως ομαδικές δραστηριότητες και παρεμβάσεις που εμπλέκουν τις οικογένειες των κρατουμένων. Υπάρχει επίσης ανάγκη υποστήριξης στο στάδιο επανένταξης, εμπλέκοντας τις οικογένειες και ενεργοποιώντας δραστηριότητες ατομικής καθοδήγησης στην προσπάθεια να σπάσει ο κύκλος. Δόθηκε μεγάλη έμφαση στον επαγγελματικό προσανατολισμό και την οικονομική στήριξη.

Στην Ισλανδία, την Ιταλία, την Αυστρία, την Κύπρο και την Ελλάδα πραγματοποιήθηκαν Συζητήσεις Ομάδων Εστίασης και Συνεντεύξεις με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς καθώς και με κρατούμενους και πρώην κρατούμενους.